Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/1813

2025 4 4

P10_TA(2024)0048

Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimas siekiant suteikti paramą Vokietijai ir Italijai dėl 2024 m. kilusių potvynių

2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo siekiant suteikti paramą Vokietijai ir Italijai dėl 2024 m. kilusių potvynių (COM(2024)0480 – C10-0162/2024 – 2024/0284(BUD))

(C/2025/1813)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2024)0480 – C10-0162/2024),

— atsižvelgdamas į 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantį Europos Sąjungos solidarumo fondą ([1]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ([2]), ypač į jo 9 straipsnį,

— atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo ([3]), ypač į jo 10 punktą,

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo ([4]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinų strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinų iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 ([5]),

— atsižvelgdamas į 2024 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, projekto ([6]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 20 d. rezoliuciją dėl valstybių narių gebėjimo veiksmingai naudoti iš ES solidarumo fondo gautas lėšas gaivalinių nelaimių atveju ([7]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 18 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo peržiūros ([8]),

— atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A10-0020/2024),

A. kadangi 2024 m. gegužės 30 d. Vokietija nukentėjo nuo liūčių, kurios birželio mėn. pradžioje Pietų Vokietijoje sukėlė didžiulį potvynį ir nusinešė šešias gyvybes, ir, Komisijos duomenimis, padaryta bendra tiesioginė žala siekė 4 131,6 mln. EUR;

B. kadangi 2024 m. birželio 29 d. Italija nukentėjo nuo uraganinių vėtrų, dėl kurių Aostos slėnio autonominiame regione išsiliejo upės ir upeliai, ir Italijos valdžios institucijos apskaičiavo, kad padaryta bendra tiesioginė žala siekė 158,39 mln. EUR;

([1]) OL L 311, 2002 11 14, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
([2]) OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([4]) OL L 231, 2021 6 30, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
([5]) OL L 435, 2021 12 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj
([6]) Priimti tekstai, P9_TA(2024)0082.
([7]) OL C 184, 2022 5 5, p. 82.
([8]) OL C 15, 2022 1 12, p. 2.

1. nuoširdžiai reiškia solidarumą su visomis aukomis, jų šeimomis ir visais nuo pragaištingų potvynių nukentėjusiais asmenimis Vokietijoje ir Italijoje, taip pat su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, dalyvaujančiomis teikiant pagalbą;

2. palankiai vertina šį sprendimą kaip apčiuopiamą ir matomą Sąjungos solidarumo su savo piliečiais ir regionais nukentėjusiose Vokietijos ir Italijos vietovėse išraišką;

3. pakartoja, kad svarbu informuoti visuomenę apie Europos Sąjungos solidarumo fondo (ESSF) teikiamą apčiuopiamą naudą, be kita ko, siekiant didinti piliečių informuotumą apie Sąjungos priemones ir programas;

4. atkreipia dėmesį į tai, kad Europoje vis dažniau kyla didelių reikšmingą žalą padarančių ir mirtinų gaivalinių nelaimių, ir ragina valstybes nares bei Komisiją investuoti į klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos priemones siekiant išvengti žmonių aukų ir ekonominių nuostolių; mano, kad ESSF biudžetas ar jo ekvivalentas turėtų būti gerokai padidintas, atsižvelgiant į būsimą Komisijos pasiūlymą dėl naujos daugiametės finansinės programos ir vėlesnes tarpinstitucines derybas, ir kad ESSF ar jo ekvivalento lėšomis turi būti suteikiama tokių nelaimių reikšmę piliečiams atitinkanti pagalba; pažymi, kad gerokai padidinus ESSF lėšas valstybėms narėms būtų sudarytos sąlygos veiksmingiau ir greičiau reaguoti į nelaimes, kartu būtų išsaugotos kitos priemonės, ypač sanglaudos fondai, kurių pirminis tikslas nėra reagavimas į nelaimes;

5. pabrėžia, kad potvyniai padarė didžiulę žalą žemės ūkio paskirties žemei ir ūkiams, transporto infrastruktūrai ir ypač mažiems kaimams bei miesteliams, esantiems už miestų regionų ribų; pabrėžia, kad dėl klimato kaitos salos ir pakrančių regionai yra gaivalinių nelaimių ypač pažeidžiami; pripažįsta, kad tokie reiškiniai kaip žemės drebėjimai, potvyniai, ugnikalnių išsiveržimai ir sausros, kurie taip pat daro poveikį ežerams ir upėms, kelia vis didesnę grėsmę daugeliui Europos regionų, ypač Vidužemio jūros regione; abejoja, ar ESSF yra tinkamai pritaikytas, kad būtų galima patenkinti neatidėliotinus poreikius, susijusius su prisitaikymu prie klimato kaitos šiose ypač pažeidžiamose teritorijose; todėl mano, kad salos ir pakrančių regionai turėtų gauti pakankamą finansavimą naudojant ESSF, kad būtų sprendžiami su jiems būdingu pažeidžiamumu susiję klausimai; ragina valstybes nares atsižvelgti į tai, kad gaivalinės nelaimės ypač didelę įtaką daro pažeidžiamoms gyventojų grupėms dėl socialinių ir ekonominių veiksnių, dar labiau ribojančių jų gebėjimą atsigauti;

6. pabrėžia, kad ESSF yra tik taisomoji priemonė ir kad Sąjunga taip pat turėtų toliau spręsti prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo klausimus remdama Europos ir nacionalinę gaivalinių nelaimių prevencijos politiką; pabrėžia, kad EAA ataskaitoje Nr. 1/2024 „Europos klimato rizikos vertinimas“ įspėjama, jog Sąjunga nėra pasirengusi klimato kaitos poveikiui, ir pabrėžia, jog reikia imtis veiksmų siekiant išvengti, kad nustatyta su klimatu susijusi rizika nepasiektų kritinio lygio; ragina valstybes nares ir Komisiją imtis būtinų priemonių, kad Sąjunga įvykdytų Paryžiaus susitarime prisiimtus įsipareigojimus; primena, kad reikia užtikrinti veiksmingą sąveiką su kitomis Sąjungos politikos priemonėmis ir programomis, ir pabrėžia, kad valstybės narės turėtų kuo geriau pasinaudoti finansavimo galimybėmis, visų pirma Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“ ir kaimo plėtros programų lėšomis; ragina Komisiją kuo skubiau įvertinti visus pagrįstus valstybių narių prašymus perskirti nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytas lėšas pagalbai gaivalinių nelaimių atveju, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/241 ([9]) nustatytų taisyklių; pabrėžia, kad taip pat reikia imtis prevencinių priemonių ne tik siekiant sumažinti būsimą žalą, bet ir užkirsti kelią rizikos sąlygų pablogėjimui po katastrofinių įvykių, pvz., potvynių, miškų gaisrų, nuošliaužų ar ežerų bei upių išdžiūvimo; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamą įvairių programų lankstumą; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal ESSF teikiama parama neturėtų kenkti Sąjungos finansavimui, kurį valstybės narės gauna pagal kitas Sąjungos programas ar politiką; primena, kad valstybės narės, laikydamosi taikytinų Sąjungos taisyklių, gali teikti valstybės pagalbą, visų pirma žemės ūkio įmonėms, patyrusioms žalą dėl gaivalinių nelaimių;

7. pažymi, kad 2024 m. spalio 21 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl skubios regioninės atstatymo paramos po gaivalinės nelaimės ([10]) ir dėl specialių Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) priemonių, skirtų papildomai pagalbai nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusioms valstybėms narėms teikti ([11]), siekdama suteikti daugiau lankstumo naudojant lėšas;

([9]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241 kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

([10]) 2024 m. spalio 21 d. Europos Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl skubios regioninės atstatymo paramos (RESTORE), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1058 ir Reglamentas (ES) 2021/1057 (COM(2024)0496).

([11]) 2024 m. spalio 21 d. Europos Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl specialių Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) priemonių, skirtų papildomai pagalbai nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusioms valstybėms narėms teikti, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2020/2220 (COM(2024)0495).

8. primena, kad svarbu greitai ir patikimai įvertinti žalą tinkamai atsižvelgiant į ekonominius padarinius, ir ragina sustiprinti operatyvines pastangas, kad vidutinis išankstinių mokėjimų laikas būtų trumpesnis, sykiu užtikrinant Sąjungos biudžeto apsaugą;

9. pabrėžia, kad reikia skubiai ir nedelsiant suteikti finansinę paramą iš ESSF, siekiant užtikrinti, kad parama nukentėjusius regionus pasiektų laiku;

10. pritaria prie šios rezoliucijos pridedamam sprendimui;

11. paveda Pirmininkei pasirašyti šį sprendimą su Tarybos pirmininku ir užtikrinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

12. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją ir jos priedą Tarybai ir Komisijai.

PRIEDAS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo siekiant suteikti paramą Vokietijai ir Italijai dėl 2024 m. kilusių potvynių

(Šio priedo tekstas čia nepateikiamas, nes jis atitinka galutinį aktą – Sprendimą (ES) 2024/3105.)